

De Stentor 13 april 2026

[Naast tank ook kapotgeschoten ambulance voor Orpheus: 'Kunstwerk mét statement' | Apeldoorn | AD.nl](#)

Frans Polman.

Naast tank ook kapotgeschoten ambulance voor Orpheus: 'Kunstwerk mét statement'

© Peter Lous Frans Polman.

Naast een kapotgeschoten Russische tank staat er bij Theater Orpheus nu ook een door kogels getroffen ambulance. Volgens kunstenaar Frans Polman vormen de twee voertuigen samen één kunstwerk: „Het heeft een yin en yang-effect.”

Sanne Visser

12 april 2026

'Respectloos, misplaatst en flauwekul'. Maar ook: 'Wat een goed initiatief.' De meningen waren verdeeld onder het [artikel](#) van *de Stentor*, waarin de komst van een tank voor Theater Orpheus werd aangekondigd.

© Rob Voss

Dat deed de kunstenaar met een duidelijke boodschap. „Iedereen mag er in vrijheid naar kijken en er een eigen betekenis aan geven.”

'Het yin en yang-effect'

Volgens Polman zijn de voertuigen onlosmakelijk met elkaar verbonden. Hij spreekt van een 'yin en yang-effect'. „De ambulance staat voor redden, de tank voor vernietigen. Die tegenpolen versterken elkaar”, zegt hij.

Het idee kwam van Marc van Gerrevink. Hij raakte onder de indruk van het zien van documentaires over de oorlog tussen Rusland en Oekraïne. Toen wist hij: dit onderwerp moet beter bespreekbaar worden.

Zo regelde hij dat de tank via het Vrijheidsmuseum in Groesbeek naar Apeldoorn kwam. Van Gerrevink vroeg kunstenaar Frans Polman om hulp bij het uitwerken van het idee.

De Stentor 13 april 2026

[Naast tank ook kapotgeschoten ambulance voor Orpheus: 'Kunstwerk mét statement' | Apeldoorn | AD.nl](#)

Ook de vormgeving is belangrijk. Polman heeft de voertuigen daarom schuin op een bult puin gezet, alsof ze knielen en omhoog kijken. „Het is een soort vredesgebaar”, zegt hij.

De installatie maakt deel uit van het project '[AllesOverHoop](#)', dat van 10 april tot en met 1 mei in Apeldoorn plaatsvindt. Met het project willen Orpheus en haar partners bezoekers bewust maken van de oorlog in Oekraïne en de dreiging van Oost-Europa.

Het ontwerp van het kunstwerk van Frans Polman. © Sanne Visser

Van Brabant naar Oekraïens front

De ambulance was [eerder in gebruik bij de RAV](#), de ambulancevoorziening van Brabant. Begin 2025 werd het voertuig overgedragen aan Stichting Ambulance for Ukraine, waar het werd ingezet om gewonde Oekraïense soldaten van het front af te voeren.

„Tijdens die inzet werd de ambulance onder vuur genomen door Russische troepen en raakte zo zwaar beschadigd dat hij niet meer gebruikt kon worden”, vertelt Van Gerrevink. „Met veel moeite werd de ambulance via Kiev Museum of War op transport gezet richting Apeldoorn.”

'Eenzijdig beeld van oorlog'

De tank leidde eerder al tot discussie. Toch vind de meerderheid van de lezers het niet te confronterend, bleek uit een [poll op de site van de Stentor](#). Van de bijna 2100 mensen die stemden gaf 74 procent aan daar geen moeite mee te hebben. Zo'n 22 procent vond het wél te ver gaan. Zo schreef Jana Tomanová [een brief](#) waarin stond dat het tonen van de tank een eenzijdig beeld van oorlog geeft.

„Het tonen van een voertuig waarin waarschijnlijk jonge mannen – vaak gedwongen gemobiliseerd – zijn gestorven, voelt voor mij niet als kunst of confrontatie met de complexiteit van oorlog”, schrijft zij.

Wél kunst: met statement

Volgens Polman is de installatie juist bedoeld om mensen stil te laten staan bij de realiteit van oorlog. „Het is kunst mét een statement. Ik wil dat mensen bewust worden van wat er gaande is.”

© Rob Voss

[Naast tank ook kapotgeschoten ambulance voor Orpheus: 'Kunstwerk mét statement' | Apeldoorn | AD.nl](#)